Najaarsnota 2023

gemeente
Weststellingwerf

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 4
Najaarsnota 2023 5
Programma 0. Bestuur en organisatie 7
Programma 1. Veiligheid 8
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat 9
Programma 4. Onderwijs 11
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie 12
Programma 6. Sociaal domein 14
Programma 7. Volksgezondheid en milieu 17
Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing 19
Overzicht algemene dekkingsmiddelen 20
Overhead, Vennootschapsbelasting en Overige baten en lasten 22
Overzicht kosten overhead 23
Overige baten en lasten 24
Budgettair neutrale wijzigingen 25

Najaarsnota 2023

Mutaties najaarsnota

De Najaarsnota geeft een actueel financieel inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de begroting 2023. Het geeft inzicht in de afwijkingen of bijstellingen op de vastgestelde begroting. Het is de tweede tussenrapportage van het jaar en is gebaseerd op de gegevens over de eerste acht maanden van het lopende begrotingsjaar.

Voorgestelde aanpassingen

Per programma staan de op dit moment bekende wijzigingen die onoverkomelijk en onvermijdelijk zijn, plus de ontwikkelingen waarvan we verwachten dat die door zullen gaan. Programma's waar geen wijzigingen worden verwacht nemen we niet op in de najaarsnota.

Saldo najaarsnota

Het begrotingssaldo na voorjaarsnota 2023 en alle overige begrotingswijzigingen die door de raad zijn vastgesteld is € 2.543.669 negatief. De financiële wijzigingen van de najaarsnota geven een positief resultaat van € 2.783.000 waardoor het geactualiseerde saldo van de begroting 2023, inclusief de najaarsnota, uitkomt op afgerond positief € 240.000.

De belangrijkste aanpassingen zijn: de uitkomst van de meicirculaire 2023, vrijval van stelposten, een voordeel op de personele kosten en een nadeel voor de jeugdzorg.

Incidentele baten en lasten 2023

De besteding van de incidentele middelen is nog onzeker en kan ook invloed hebben op het uiteindelijke rekeningsaldo.

Op dit moment zit er voor een bedrag van € 3,7 miljoen incidentele budgetten in de begroting. Deze worden niet allemaal ook daadwerkelijk in 2023 besteed. We kunnen nog niet inschatten welke wel en welke niet. Maar de verwachting is dat, net als vorige jaren bij de jaarrekening, een deel van de incidentele budgetten vrij gaat vallen in het rekeningsaldo. Overigens staat tegenover deze incidentele budgetten ook een incidentele onttrekking begroot uit de reserves van € 2,4 miljoen. Dit zal dan ook niet nodig zijn.

Maar een groot deel van het saldo incidenteel van € 1,3 miljoen (€ 3,7 miljoen budgetten -/- € 2,4 bijdrage reserves) wordt naar alle waarschijnlijkheid niet meer besteed in 2023. Dit verhoogd het rekeningsaldo.

Bij de jaarrekening komen we met een voorstel om bepaalde budgetten mee te nemen naar 2024. Hierbij wordt kritisch bekeken hoe realistisch besteding in 2024 zal zijn. Hieronder staat ter informatie de herkomst van het incidentele bedrag in 2023.

Incidentele lasten en baten 2023	
Herkomst	**Geraamd**
Begroting 2023	633.000
Collegeprogramma 2022-2026	435.000
Jaarrekening 2023	1.923.000
Voorjaarsnota 2023	333.000
Amendement voorjaarnota 2023	400.000
Totaal incidenteel	**3.724.000**

Prognose rekeningresultaat

Het resultaat van deze najaarsnota nemen we mee in het totaal resultaat van de jaarrekening 2023. Een voorstel voor de bestemming van het rekeningresultaat volgt bij de jaarrekening 2023.

Samenvatting mutaties najaarsnota 2023

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Eindtotaal per programma	**2023**
Stand begroting na	
Alle door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen tot en met juli	**-2.543.669**
Mutaties najaarsnota:	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	-80.000
Programma 1 Veiligheid	50.000
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	-1.056.000
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	439.098
Programma 6 Sociaal domein	-67.640
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	100.000
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	1.798.000
Overzicht Overhead	725.000
Overige baten en lasten	875.000
Eindtotaal programma's	**2.783.458**
Stand 2023 na najaarsnota	**239.789**

Programma 0. Bestuur en organisatie

Programma 0 | Bestuur en Ondersteuning

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort en Rikkers
Organisatie	Advies & Ondersteuning en Publiek & Communicatie

Taakvelden

- Bestuur
- Burgerzaken

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	**2023**
Lasten	
Burgerzaken	
Verkiezingen	-80.000
Totaal lasten	**-80.000**
Totaal programma 0	**-80.000**

Toelichting cijfers

Burgerzaken

Verkiezingen

Het organiseren van verkiezingen en het vaststellen van de uitslag is complexer geworden. Dit komt onder andere door de invoering van de wet "Nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen" in 2023. Ook passen we een andere telmethode toe voor hogere betrouwbaarheid en verbeteren we onze toegankelijkheid. In totaal betekent dit voor 2023 een extra last van € 80.000. Van deze verhoging is € 55.000 incidenteel, dit komt door de extra Tweede Kamer verkiezingen op 22 november 2023. Het structurele effect is ook meerjarig verwerkt in de begroting.

Programma 1. Veiligheid

Programma 1 | Veiligheid

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort
Organisatie	Advies & Ondersteuning

Taakvelden

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Programma 1 Veiligheid	**2023**
Lasten	
Openbare orde en veiligheid	
Smart solutions	50.000
Totaal lasten	**50.000**
Totaal programma 1	**50.000**

Toelichting cijfers

Openbare orde en veiligheid

Smart solutions

Vanuit het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gesteld om onderzoek te doen naar de mogelijkheden op het gebied van smart solutions. In relatie tot de gestelde wensen en eisen, om onder andere informatie gestuurd en efficiënter te werken, maar ook met de bestaande en gecontracteerde systemen, is in het onderzoek gebleken dat in de huidige markt nog geen passend product is gevonden. Daarom stellen we voor om incidenteel een deel (€ 50.000) van het budget voor het jaar 2023 af te ramen.

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 2 | Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Portefeuillehouder(s)	Rikkers, Hoen en Zonderland
Organisatie	Beleid & Vastgoed, Grondzaken en Facilitair

Taakvelden

- Openbaar vervoer
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie (in de openbare ruimte)
- Verkeer en vervoer
- Recreatieve havens
- Parkeren (geen lasten en baten)

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

Op 5 juni 2023 zijn er op strategisch gelegen percelen in het centrumgebied voorkeursrechten gevestigd op grond van artikel 5 Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg). Door het vestigen van deze voorkeursrechten voorkomt de gemeente dat er buiten de gemeente om transacties voor deze percelen worden gedaan die van invloed zijn voor de centrumontwikkeling. Wanneer eigenaren hun pand/perceel wensen te verkopen, moeten ze dit eerst aan de gemeente te koop aanbieden. De voorkeursrechten zijn voor drie jaar gevestigd. Indien nodig is tegen het einde van de looptijd een verlenging mogelijk.

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	**2023**
Lasten	
Verkeer en vervoer	
Lelylijn onderzoeksproces	-50.000
Economische havens en waterwegen	
Fietspont in de Tjonger	-60.000
Totaal Lasten	**-110.000**
Baten	
Economische havens en waterwegen	
Fietspont in de Tjonger	30.000
Totaal Baten	**30.000**
Saldo baten en lasten	**-80.000**
Mutaties reserves	
Toevoeging aan dekkingsreserve de Blesse	-657.000
Geen baten uit dekkingsreserve kapitaallasten	-319.000
Totaal programma 2	**-1.056.000**

Mutaties/beschikbaar stellen Investeringen	
Aanvullend krediet Herinrichting de Blesse	550.000
Totaal investeringen programma 2	**550.000**

Toelichting cijfers

Lasten

Verkeer en vervoer

Onderzoeksproces Lelylijn

De samenwerkende overheden financieren een onderzoek dat moet leiden tot een startbeslissing voor de Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport verkenning. Zes Friese gemeenten hebben de krachten gebundeld. Het college heeft besloten aan te sluiten bij deze gemeenten. Er wordt een eenmalige bijdrage gevraagd.

Economische havens en waterwegen

Fietspont De Tjonger

De fietspont in de Tjonger heeft in 2023 groot onderhoud gehad zodat de fietspont weer meerdere jaren meekan. Zo er is een nieuwe coating aangebracht en zijn er enkele verbeteringen voor de veiligheid doorgevoerd. De kosten van dit grote onderhoud zijn ongeveer € 60.000 en worden gedeeld met gemeente De Fryske Marren. Deze incidentele kosten bedragen voor ons dus € 30.000. Dit budget is bij de jaarrekening 2022 vervallen en ten gunste gekomen op het begrotingssaldo. In 2023 komen deze kosten ten laste van het begrotingssaldo.

Mutaties reserves

Dekkingsreserve kapitaallasten

De projecten Herinrichting de Blesse en Centrum Wolvega waren eind 2022 nog niet klaar. Daarom schrijven we daar ook nog niet op af. De onttrekking uit de dekkingsreserve kapitaallasten is dit jaar daardoor ook nog niet nodig. De lagere afschrijvingslasten staan als voordeel op de lasten bij het overzicht algemene dekkingsmiddelen.

Toevoeging aan dekkingsreserve de Blesse

Zie kopje: investeringen - Herinrichting de Blesse.

Investeringen

Herinrichting de Blesse

De herinrichting van de Steenwijkerweg is eind januari 2023 van start gegaan met 1 augustus 2023 als streefdatum voor de oplevering van het werk.
Inmiddels zit de realisatie in de afrondende fase. De herinrichting kost extra tijd en geld, waarbij de niet-herbruikbare grond/zand de grootste impact heeft.
Er is een aanvulling van het krediet nodig van € 550.000 exclusief de rentecomponent.

De totale toevoeging aan de dekkingsreserve kapitaallasten wordt verhoogt met € 657.000 (inclusief rente) dit is om de toekomstige kapitaallasten te dekken.

Programma 4. Onderwijs

Programma 4 | Onderwijs

Portefeuillehouder(s)	Hoen en Rikkers
Organisatie	Schakelteam en Gebiedsteams

Taakvelden

- Onderwijsbeleid en leerlingzaken
- Onderwijshuisvesting
- Openbaar basisonderwijs

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

Mutaties/beschikbaar stellen Investeringen	
Uitbreiding St. Franciscusschool	1.424.000
Totaal investeringen programma 4	**1.424.000**

Toelichting cijfers

Investering

Uitbreiding St. Franciscusschool
Voor de uitbreiding en eerste inrichting ten behoeve van de St. Franciscusschool is een huisvestingsaanvraag voor uitbreiding via het programma 2023 ingediend door het schoolbestuur. Deze uitbreiding is noodzakelijke in verband met de woningbouw die gerealiseerd gaat worden. Op basis van de onderwijswetten hebben wij een wettelijke plicht hiervoor. Het gaat om een permanente uitbreiding van 380 m2 BVO (Bruto Vloer Oppervlak) (€ 1.358.948) en de daarbij horende eerste inrichting (€ 64.898). De totale investering bedraagt dus afgerond € 1.424.000 en komt met het vaststellen van deze najaarsnota door de raad beschikbaar in 2023.
Dit bedrag wordt geactiveerd en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 54.360 + € 9.100 = € 63.460 komen ten laste van de begrotingssaldi in de meerjarenbegroting 2024-2027 en zijn hierin al verwerkt.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Programma 5 | Sport, Cultuur en Recreatie

Portefeuillehouder(s)	Van de Nadort en Hoen
Organisatie	Beleid en Sport & Leefstijl

Taakvelden

- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Cultureel erfgoed
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- Media
- Musea
- Sportaccommodaties
- Sportbeleid en activering

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	**2023**
Lasten	
Sportbeleid en activering	
Aanpassing gemeentelijk aandeel buurtsportcoaches	155.098
Doorbetaling bijdrage scholen buurtsportcoaches	-40.000
Verlagen noodfonds energiecompensatie	352.952
Totaal lasten	**468.050**
Baten	
Sportbeleid en activering	
Bijdrage scholen buurtsportcoaches	40.000
Sportaccommodaties	
Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	328.000
Totaal baten	**368.000**
Saldo baten en lasten	**836.050**
Mutaties reserves	
Geen baten uit dekkingsreserve kapitaallasten	-44.000
Storting noodfonds energie naar algemene reserve	-352.952
Resultaat programma 5	**439.098**

Toelichting cijfers

Sportbeleid en activering

Buurtsportcoaches
Het budget 'buurtsportcoaches' is geactualiseerd. Dit budget is namelijk onderdeel geworden van de SPUK Brede regeling Gezonde generatie. Deze brede SPUK hebben we opgenomen in voorjaarsnota 2023. Toen was echter nog niet duidelijk of (een deel van) onze eigen budgetten daardoor konden vrijvallen. Dit is nu bekend, onze eigen bijdrage kan omlaag met € 155.098.

Cofinanciering inzet buurtsportcoaches
Voor de inzet van buurtsportcoaches binnen het primair onderwijs ontvangt de gemeente € 40.000 aan cofinanciering van verschillende schoolbesturen. Deze overeenkomsten worden jaarlijks afgesloten. De buurtsportcoaches worden ingezet voor het verzorgen van bewegingsonderwijs op de primair onderwijsscholen. Dit bedrag wordt door de gemeente verstrekt aan Sport Fryslân (als aanvulling op de jaarlijkse subsidie die zij van de gemeente ontvangen). Het bij de begroting vastgestelde subsidieplafond stijgt ook met dit bedrag.

Verlagen noodfonds energiecompensatie
In totaal was er € 505.000 beschikbaar voor de Subsidieregeling tegemoetkoming in de gestegen energiekosten van maatschappelijke organisaties gemeente Weststellingwerf 2023. In totaal wordt er voor de eerste openstelling € 47.048 verstrekt uit het subsidieplafond (bij twee aanvragen zijn we nog in afwachting van aanvullende gegevens waardoor dit bedrag nog kan wijzigen, dit wordt gedekt uit het gewijzigde plafond van de tweede openstelling). Voor de tweede openstelling wordt het subsidieplafond gewijzigd naar € 100.000. Dit betekent dat € 352.952 niet wordt besteed voor deze subsidieregeling.

Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden
De ontvangen uitkering is een vergoeding voor de hogere energiekosten van de zwembaden in 2022 en 2023. Totaal ontvangen wij € 328.000.

Mutaties reserves
Dekkingsreserve kapitaallasten
De projecten Gebiedsontwikkeling de Driewegsluis was eind 2022 nog niet klaar. Daarom schrijven we daar ook nog niet op af. De onttrekking uit de dekkingsreserve kapitaallasten is dit jaar daardoor ook nog niet nodig. De lagere afschrijvingslasten staan als voordeel op de lasten bij het overzicht algemene dekkingsmiddelen.

Storting noodfonds energie naar algemene reserve
Voor de Subsidieregeling tegemoetkoming in de gestegen energiekosten van maatschappelijke organisaties gemeente Weststellingwerf 2023 wordt € 352.952 niet wordt besteed. Voorstel is om € 352.952 vrij te laten vallen in de algemene reserve.

Programma 6. Sociaal domein

Programma 6 | Sociaal domein

Portefeuillehouder(s)	Hoen, Rikkers, den Hartigh en Zonderland
Organisatie	Beleid, Schakelteam en Gebiedsteams

Taakvelden

- Samenkracht en burgerparticipatie
- Wijkteams
- Inkomensregelingen
- Begeleide participatie
- Arbeidsparticipatie
- Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Maatwerkdienstverlening 18-
- Geëscaleerde zorg 18+
- Geëscaleerde zorg 18-

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

Inkomensvoorzieningen

De baten voor de energietoeslag 2023 worden waarschijnlijk in de decembercirculaire 2023 beschikbaar gesteld aan gemeenten, een deel is al ontvangen bij de decembercirculaire 2022. Door een nieuwe verdeelsystematiek voor de middelen van de energietoeslag 2023 is nog niet bekend hoe hoog de middelen zijn.

Inwoners kunnen de energietoeslag pas aanvragen als het wetsvoorstel voor de energietoeslag 2023 is vastgesteld, het wetsvoorstel is begin juli aan de Tweede Kamer aangeboden.

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Programma 6 Sociaal domein	**2.023**
Lasten	
Samenkracht en burgerparticipatie	
Opvang Oekraïne (Stelpost)	-200.000
Beleidsveld Participatie	
Aanvullende coronabijdrage Caparis	-13.640
Extra kosten vanwege verhoging minimumloon	-331.000
Sociale werkvoorziening, snellere afbouw cl'ienten	128.000
ESF-subsidie	-50.384
Beleidsveld WMO	
Hulp bij het huishouden	-77.000
Begeleiding en dagbesteding	184.000
Vervoersvoorzieningen	40.000
Beleidsveld Jeugdzorg	
Resutaat gestuurde jeugdzorg	-500.000
Totaal lasten	**-820.024**
Baten	
Samenkracht en burgerparticipatie	
Inkomsten Mdt divers	37.000
Opvang Oekraïne (Stelpost)	200.000
Beleidsveld Participatie	
Extra baten vanwege verhoging minimumloon	445.000
ESF-subsidie	50.384
Beleidsveld WMO	
Vergoeding vanwege overgenomen hulpmiddelen	20.000
Totaal baten	**752.384**
Totaal programma 6	**-67.640**

Toelichting cijfers

Lasten

Beleidsveld Samenkracht en burgerparticipatie

Opvang Oekraïners

Het betreft hier een aanvulling van € 200.000 op de stelpost van € 2.150.000 die we bij de voorjaarsnota 2023 hebben opgenomen. Hier vallen diverse kosten onder. Te denken valt aan huisvestingskosten, zorgkosten, beveiligingskosten, leefgeld. De situatie rond de oorlog in Oekraïne en de daarmee samenhangende opgave voor gemeenten om gevluchte Oekraïners te huisvesten is aan verandering onderhevig. Wij gaan er vanuit dat de kosten die zijn gemaakt voor de opvang van vluchtelingen worden vergoed door het Rijk. Om die reden is deze post zowel bij de uitgaven als bij de inkomsten opgenomen. Per oktober verwachten wij twee nieuwe opvanglocaties gereed te hebben.

Beleidsveld participatie

Aanvullende coronacompensatie

Op basis van de memo van Caparis NV van 25 oktober 2022 heeft u op 3 april besloten de coronacompensatie ter hoogte van € 21.152 beschikbaar te stellen aan Caparis NV. Na de memo van 25 oktober 2022 heeft Caparis NV heeft, bij het opstellen van de jaarrekening 2022, vastgesteld dat de werkelijk geleden coronaschade in 2022 hoger was dan de door het Rijk beschikbaar gestelde vergoeding voor het eerste kwartaal. Hierdoor zijn zij genoodzaakt een aanvullend verzoek in te dienen bij de acht betreffende gemeenten. Het aanvullende verzoek betreft een bijdrage van € 13.640.

BUIG
In 2023 hebben we extra kosten vanwege de verhoging van het wettelijk minimumloon, € 331.000.

Sociale werkvoorziening
De kosten zijn € 128.000 lager door een (snellere) afbouw van cliënten in 2023.

Subsidie ESF
We hebben een overeenkomst met de centrumgemeente Leeuwarden voor het project' Samen aan de slag 2023', waardoor we subsidie gaan ontvangen uit het Europees Sociaal Fonds voor de uitvoering van het participatiebeleid. Voor Weststellingwerf gaat het om de subsidie ESF van € 50.384 en een cofinanciering van € 82.062, deze cofinanciering is reeds gedekt via het taakveld inkoop re-integratietrajecten. De subsidie ESF € 50.384 wordt bij de najaarsnota 2023 zowel aan de batenkant als aan de lastenkant opgenomen in onze begroting 2023.

Beleidsveld Wmo
We verwachten een nadeel van € 77.000 op het budget hulp bij het huishouden. Op het budget begeleiding en dagbesteding verwachten we een voordeel van € 184.000. Op vervoersdiensten wordt ook een voordeel verwacht van € 40.000 doordat er meer gebruik wordt gemaakt van de buurtbus in plaats van taxivervoer.

Beleidsveld Jeugd
We verwachten een nadeel van € 500.000 op het budget budget Jeugd resultaat gestuurd. Er moet nog een (zorg) inhoudelijke analyse plaatsvinden om de oorzaak van de budgetoverschrijding goed te kunnen duiden.

Baten

Beleidsveld Samenkracht en burgerparticipatie
Maatschappelijke diensttijd (MDT)
Wij hebben ons aangesloten bij MDT divers Fryslân. De kosten betalen wij uit bestaande budgetten, maar wij krijgen ook een vergoeding voor onze inzet. Dit hadden we nog niet begroot, een voordeel van € 37.000.

Beleidsveld participatie
BUIG
In 2023 hebben we een hogere Rijksbijdrage voor de BUIG vanwege de verhoging van het wettelijk minimumloon, € 445.000.

Subsidie ESF
Zie de toelichting bij de lasten.

Beleidsveld WMO
Hulpmiddelen
We hebben een vergoeding ontvangen wegens door derden overgenomen hulpmiddelen uit het depot, een voordeel van € 20.000.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Programma 7 | Volksgezondheid en Milieu

Portefeuillehouder(s)	Den Hartigh, Rikkers en Zonderland
Organisatie	Beleid en Sport & Leefstijl

Taakvelden

- Riolering
- Volksgezondheid
- Milieubeheer
- Afval
- Begraafplaatsen en crematoria

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	**2023**
Lasten	
Milieubeheer	
Spuk Lokale Aanpak Isolatie	-958.582
Aanvulling Spuk Energiearmoede	-261.957
Totaal lasten	**-1.220.539**
Baten	
Milieubeheer	
Spuk Lokale Aanpak Isolatie	958.582
Aanvulling Spuk Energiearmoede	261.957
Afval	
Dividend Omrin	45.000
Totaal baten	**1.265.539**
Saldo baten en lasten	**45.000**
Mutaties reserves	
Mutatie reserve Afval	-45.000
Totaal programma 7	**0**

Toelichting cijfers

Milieubeheer

SPUK Lokale Aanpak Isolatie

Voor de periode tot en met 2026 heeft het Rijk het door de gemeente gevraagde bedrag van € 958.582 toegekend voor het isoleren van particuliere woningen met de slechtste energie-labels (D, E, F of G) en een WOZ-waarde die lager is dan € 308.000. In samenwerking met de andere Friese gemeenten en de provincie Fryslân wordt een regeling uitgewerkt en in uitvoering gebracht.

SPUK Energiearmoede
Voor de periode tot en met 2025 heeft het Rijk de eerder toegekende SPUK Energiearmoede verhoogd met een bedrag van € 261.957. Deze SPUK is bedoeld voor energiebesparende maatregelen bij huishoudens met de laagste inkomens. Deze extra Rijksbijdrage wordt betrokken bij de evaluatie van de huidige regeling energiecoachgesprek met witgoedwissel en een daar aan te geven vervolg.

Afval
Dividend / winstuitkering Omrin
In 2023 wordt vanuit onze afvalverwerker Omrin dividend uitgekeerd naar aanleiding van het positieve bedrijfsresultaat 2022. Deze extra middelen worden toegevoegd aan de reserve afval (per saldo budgetneutraal).

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Programma 8 | Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Portefeuillehouder(s)	Zonderland, Rikkers en Hoen
Organisatie	Beleid

Taakvelden

- Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
- Ruimtelijke ordening
- Wonen en bouwen
- Beheer overige gebouwen en gronden

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	**2023**
Baten	
Wonen en bouwen	
Meer legesopbrengsten omgevingsvergunning bouwen	100.000
Totaal baten	**100.000**
Totaal programma 8	**100.000**

Mutaties/beschikbaar stellen Investeringen	
Huisvesting opvang Oekraïne	62.000
Totaal investeringen programma 8	**62.000**

Toelichting cijfers

Wonen en bouwen

Meer legesopbrengsten omgevingsvergunning bouwen

Het is onvoorspelbaar hoeveel vergunningen bouw er jaarlijks binnenkomen, ook is het nog onduidelijk welk effect de invoering van de omgevingswet gaat hebben. Op dit moment zien we wel dat we meer baten binnen krijgen dan begroot voor dit jaar, daarom verwachten we € 100.000 meer legesopbrengsten.

Investering opvang Oekraïne

De gemeente investeert in de huisvesting van opvangplekken voor Oekraïners. Door deze investeringen kan de gemeente extra woonruimte creëren. De kapitaallasten starten in 2024 en worden gedekt uit de vergoeding die we vanuit het rijk ontvangen. Per saldo zijn deze investeringen neutraal voor het begrotingssaldo.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder(s)	Hoen
Organisatie	Advies & Ondersteuning

Taakvelden

- OZB woningen
- OZB niet-woningen
- Belastingen overig
- Economische promotie
- Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
- Treasury

Actuele ontwikkelingen / knelpunten

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	**2023**
Lasten	
Treasury	
Onderuitputting kapitaallasten	570.000
Totaal lasten	**570.000**
Baten	
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	
Meicirculaire	494.000
Treasury	
Dividend BNG	34.000
Rente schatkistbankieren	700.000
Totaal baten	**1.228.000**
Totaal Overzicht algemene dekkingsmiddelen	**1.798.000**

Toelichting cijfers

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Meicirculaire 2023

De algemene uitkering laat ten opzichte van de voorjaarsnota 2023 een positieve bijstelling zien van € 494.000. Deze mutatie in de algemene uitkering wordt veroorzaakt door een bijstelling van het accres en de ontwikkeling van de uitkeringsbasis. Daarnaast stelt het Rijk middelen beschikbaar voor flankerend beleid energiearmoede, dienstverlening aanpak armoede en schulden, leerlingenvervoer en aanbod taalonderwijs ontheemden uit Oekraïne en participatie. Daarentegen wordt de algemene uitkering verlaagd omdat de middelen voor de combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches niet meer via het gemeentefonds lopen, maar via een specifieke uitkering. De raad is via een memo geïnformeerd over de effecten van de meicirculaire 2023 van het gemeentefonds.

Treasury

Vrijval afschrijvingslasten

Wegens vertraging in de uitvoering van de investeringen in 2022 wordt er minder afgeschreven dan gedacht bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2023. Dit geeft voor 2023 in de verschillende programma's een incidenteel voordeel van € 570.000.

Dividend BNG

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) heeft € 34.000 meer dividend uitgekeerd dan begroot.

Rente schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen af te romen (automatisch) en te stallen bij het Rijk. Dit heet schatkistbankieren. Over de gestalde middelen ontvangen we rente. Naast het stijgen van onze liquide middelen is ook de rente dit jaar gestegen van 1,9% (januari) naar 3,6% (september). Dit samen zorgt voor verwachte rente-inkomsten van € 700.000.

Overhead, Vennootschapsbelasting en Overige baten en lasten

Overzicht kosten overhead

Overzicht kosten overhead

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Overzicht Overhead	**2023**
Lasten	
Overhead	
Prognose personeelsbudget	750.000
Sluiting Griffioenpark 3	-25.000
Totaal lasten	**725.000**
Totaal Overzicht Overhead	**725.000**

Toelichting cijfers

Overhead

Sluiting Griffioenpark 3

Op 1 september 2023 is het gebiedsteam van Griffioenpark 3 naar de centrale hal van het gemeentehuis verhuisd. Hierdoor hebben we een voordeel in de huur- en onderhoudskosten in 2023 en een nadeel in 2023 door het vervroegd afschrijven van de verbouwingskosten die in het verleden gemaakt zijn. Per saldo is dit een nadeel van € 25.000 in 2023. De inventaris verhuist mee naar het gemeentehuis.

Prognose personeelsbudget

Doordat we niet alle openstaande vacatures kunnen invullen vallen de personele kosten (€ 750.000) lager uit. Daarnaast worden er meer interne uren doorbelast naar de diverse projecten. Deze twee ontwikkelingen geven een voordeel voor de personele lasten. Aan de andere kant zien we opwaartse druk op de personele begroting door de krapte op de arbeidsmarkt (hogere uurtarieven en hogere salarissen).

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten

+ = voordeel - = nadeel	Najaarsnota
Overige baten en lasten	**2023**
Lasten	
Overige baten en lasten	
Vrijval stelpost klimaat & duurzaamheid	*375.000*
Vrijval stelpost algemene risicobeheersing	*500.000*
Totaal lasten	**875.000**
Totaal overige baten en lasten	**875.000**

Toelichting cijfers

Stelpost collegeprogramma klimaat & duurzaamheid
In het collegeprogramma is een stelpost opgenomen voor klimaat & duurzaamheid van € 375.000. Deze bestaat uit een structureel deel (€ 325.000) en incidenteel deel (€ 50.000). Deze stelpost is nog niet ingezet, daarom stellen we voor deze beiden vrij te laten vallen voor 2023.

Stelpost algemene risicobeheersing
In de begroting hebben we een structurele stelpost van € 500.000 geraamd om risico's af te dekken. Beschikking over deze stelpost kan alleen via een raadsbesluit en is uitsluitend bedoeld ter dekking van structurele risico's die op enig moment werkelijkheid worden. Wij verwachten dit jaar geen gebruik te maken van deze stelpost. Daarom stellen we voor deze vrij te laten vallen voor 2023.

Budgettair neutrale wijzigingen

Toelichting budgettair neutrale wijzigingen

Bijstelling subsidieplafond

Na het vaststellen van de begroting 2023 inclusief de subsidieplafonds is er een aantal aanpassingen geweest voor deze plafonds. Het budget in de begroting is wel toereikend.
Hierbij vragen wij u om het volgende subsidieplafonds voor 2023 te verhogen:

- Het maximumbedrag voor Stichting Home-start Nederland moet opgehoogd worden met € 1.300 naar € 26.878
- De bijdrage aan Stichting Sport Fryslân wordt vanwege de cofinanciering inzet buurtsportcoaches verhoogd met € 40.000 naar € 299.865